

dett Trefort Ágoston sohasem feledték el az örmények igazságát, életpéldáját, amit fiatal korukban itt, a sziget csendjében hallottak meg és szívtak magukba.

Nem csoda, hogy a szabadság lángoló lelkű szerelmesének, Lord Byron-nak, a nagy angol költőnek (1788-1824) a figyelmét is felkeltette a sziget. 1816/17 során tartózkodott az atyák között hónapokon át az Arméniába és kultúrájába rajongásig "szerelmes" sánta angol költő, hogy tanulmányozza az örmények múltját, történelmét és nyelvét. Az éppen ekkor készülő örmény-angol szótárhoz ő írta meg az előszót. Ma is megvan Byron szobája, ahol naponta tanulta az örmény nyelvet az atyáktól. Közben - kedvenc padján pihenve a sziget csücskében - megírta a "Manfréd"-ot.

És itt meg kellett állnom gondolataimban egy pillanatra. Vajon mi készíti arra az "idegent", akinek "genetikailag" semmi köze ehhez a kicsiny, ősi, keleti néphez, hogy vegye magának a fáradságot, és egy csodálatos szépségű, egzotikus keleti nyelvet tanuljon a monostor csendjében és magányában?

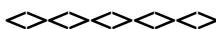
Leültem ugyanarra a padra, ahol Byron is annyiszor elmerengett az örmény nyelv hihetetlen zeneiségű szavain. S azon az üzeneten, amit feléje ez a társtalan, csodálatos nyelv közvetített...

A lenyugodni készülő nap alkonyati sugarai annak a tölgyfának a levelein szövődtek át, amelyet maga Byron ültetett. Ezúttal — nekem nyújtva árnyékát. Elnéztem a tenger vizét, az Adria hullámain, San Giorgio Maggiore szigetétől egészen Lidóig. Körülvett a csend, a magány, a béke...

És ekkor hirtelen, villám fényeként, megvilágosodott előttem a titok.

/folyt. köv./

fr. Lénárd
világi ferences
történész, teológus

Hová tartoznak az örmény katolikusok?

Sok szó esett az örmény katolikusokról az elmúlt időszakban. Ezek kapcsán felmerült, hogyan is van megszervezve a katolikus egyház? Mivel ez sokak számára kevésbé ismert, jó ezt röviden összefoglalnunk!

Magyarország katolikus egyházának szervezetét mutatom be.

Hazánk legmagasabb rangú főpapja az esztergomi érsek, dr. Paskai László. Mint első főpapot, prímásnak is nevezik, kormányozza az esztergomi érseki vagy főegyházmegyét. De más püspökségek, egyházmegyék is tartoznak még hozzá szervezetileg: a győri és a székesfehérvári egyházmegye, melyeknek megvan a saját püspökük.

További érsekségek és püspökségek:

- kalocsai érsekség, pécsi és a szeged-csanádi püspökség

- egri érsekség, váci és a debrecen-nyíregyházi püspökség
- kalocsai érsekség, pécsi és a kaposvári püspökség

A hajdúdorogi görög katolikus egyházmegye a miskolci apostoli kormányzósággal együtt Esztergom alá tartozik. /A miskolci apostoli kormányzóság, másként exarchátus az eperjesi egyházmegyének 1918 után Magyarországon maradt része!/
 A honvédség részére van még szervezve a tábori püspökség. A bencés rend központja Pannonhalma, néhány plébániával - közvetlenül a pápai szentszék alá tartozik!

Az egyházmegyék területileg tovább tagolódnak:

- főesperesi kerületek,
- esperesi kerületek.

A híveket a plébániák fogják össze, a hívek közösségét egyházközségnek is nevezik. Szűkebb vezetőség irányítja ezt a közösséget: a képviselőtestület. Az egyes megbízások viselői /elnök, jegyző, gondnok, másként kurátorok, pénztáros stb./ alkotják az egyház-tanácsot. Egy-egy plébánia területén - mintegy kirendeltségszerűen - működhetnek lelkesítők is. A plébániákon vezetik a hívek nyilvántartását, és jegyzik be az anyakönyvbe a keresztelezéseket, házasságkötéseket és temetéseket. Vidéken nincs minden helységben lelkész, de templom, kápolna van, és a hívek némileg szervezve is vannak, ezeket filiálisoknak, léányegyházaknak nevezik.

Magyarországon az örmény katolikusoknak egyetlen egyházközségük van, Budapesten az Orly utcában. Személyileg idetartoznak, akik örmény katolikusnak számítanak. Az egyházi főhatóság az esztergomi érsekség.

Erdélyben a négy ősi örmény plébániát - mivel 1715 után nem volt püspökük - a gyulafehérvári püspök joghatósága alá helyezték, majd 1930-ban külön apostoli kormányzóságot szerveztek, és az apostoli kormányzók örmény katolikus lelkészek voltak. Most ezt a tiszteletet a gyulafehérvári püspök tölti be /nemrég emelték érseki rangra!/. Külföldön általában a hívek vezetését örmény szertartású püspökök vagy apostoli kormányzók látják el.

dr. Sasvári

László

Kamerával az ősi romok között

Különösen maradandó élményt bizonyára azoknak nyújtott Szabó László Arménia, Anatólia, Levante c. fotókiállítás, a Fővárosi Örmény Kisebbségi Önkormányzat Kiállítás-tervében, akik jártak Velence Szent Lázár szigetén. Akinek megadatott, hogy életében legalább egyszer beleszippanthasson mechitarista kolostorának levegőjébe, sétálhasson az ódon falak árnyékában, elidőzhessen kertjében Byron asztalánál, ahonnan a legendás költő, az örmény rend vendégeként fürkészhette a hajnali párából lassan fölsejlő, a világ térképét évszázadokon át alakító nagyhatalmú város látványát - elsősorban